

Bruxelles, 12 decembrie 2022
(OR. en)

15754/22

Dosare interinstituționale:
2021/0425(COD)
2021/0424(COD)

ENER 668
ENV 1266
CLIMA 652
IND 541
RECH 650
COMPET 1008
ECOFIN 1293
CODEC 1950

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Nr. doc. Csie:	15111/1/21 REV 1 + ADD 1 REV 1 15096/1/21 REV 1 + ADD 2 REV 1
Subiect:	Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind normele comune pentru piețele interne ale gazelor din surse regenerabile, gazelor naturale și hidrogenului Propunere de regulament al Parlamentului European și a Consiliului privind piețele interne ale gazelor din surse regenerabile, gazelor naturale și hidrogenului (reformare) – Raport intermediar

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor un raport intermediar privind propunerile menționate în subiect, care urmează să fie prezentat în cadrul Consiliului TTE (Energie) din 19 decembrie 2022 în vederea invitării Consiliului să ia act de acesta.

Prezentul raport a fost întocmit sub responsabilitatea președinției și nu aduce atingere niciunor aspecte punctuale de interes și nici contribuțiilor ulterioare ale delegațiilor individuale. Acesta expune lucrările întreprinse până în prezent în cadrul grupurilor de pregătire ale Consiliului și descrie situația actuală privind examinarea propunerilor menționate în subiect.

ANEXĂ

Informare din partea președinției cu privire la progresele înregistrate în cursul examinării proponerilor de directivă și regulament privind piețele interne ale gazelor din surse regenerabile, gazelor naturale și hidrogenului

I. INTRODUCERE

- 1) La 15 decembrie 2021, Comisia a prezentat propuneri de directivă privind normele comune pentru piețele interne ale gazelor din surse regenerabile, gazelor naturale și hidrogenului și de regulament privind piețele interne ale gazelor din surse regenerabile, gazelor naturale și hidrogenului, ca un nou cadru al UE pentru decarbonizarea piețelor gazelor, promovarea hidrogenului și reducerea emisiilor de metan.
- 2) Pachetul privind decarbonizarea piețelor hidrogenului și gazelor are ca scop facilitarea decarbonizării consumului de gaze naturale, crearea unui cadru de reglementare pentru infrastructura și piețele dedicate hidrogenului și planificarea integrată a rețelei. Acesta stabilește, de asemenea, norme pentru consumatori și consolidează securitatea aprovizionării.
- 3) La 19 mai 2022, Comitetul Economic și Social European a emis avizul său cu privire la propunere, iar avizul Comitetului European al Regiunilor a fost emis la 12 octombrie 2022.
- 4) În cadrul Parlamentului European, Comisia pentru industrie, cercetare și energie (ITRE) este liderul ambelor dosare. Raportorul numit pentru regulament este Jerzy Buzek (PPE, Polonia), deputat în Parlamentul European, iar pentru directivă este deputatul Jens Geier (S&D, Germania).

II. SITUAȚIA ACTUALĂ

- 1) În iulie 2022, președinția cehă a început discuțiile cu privire la propuneri, în cadrul Grupului de lucru pentru energie. Pe baza primelor rezultate ale acestor discuții, președinția a prezentat la 9 septembrie 2022 prima revizuire atât a regulamentului, cât și a directivei. Au urmat, în cadrul Grupului de lucru pentru energie, discuții tehnice suplimentare cu privire la prima revizuire.

Propunerile au fost, de asemenea, discutate în cadrul Consiliului TTE (Energie) din 25 octombrie 2022 de la Luxemburg, punându-se în principal accentul pe elemente esențiale și sensibile, în special:

- I. intervalul de timp pentru dezvoltarea piețelor hidrogenului și separarea verticală a operatorilor de rețele de hidrogen;
 - II. tarifele transfrontaliere în rețelele dedicate de hidrogen și reducerile tarifare pentru gazele din surse regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon din sistemul de gaze naturale; precum și
 - III. adăugarea de hidrogen în rețeaua de gaze naturale.
- 2) Miniștrii au oferit președinției orientări politice și au stabilit o direcție pentru lucrările viitoare. Ulterior, președinția a propus la 23 noiembrie 2022 cea de a doua revizuire a regulamentului și a directivei, care a fost discutată în cadrul Grupului de lucru pentru energie, iar la 7 decembrie 2022 în cadrul Coreperului. În general, statele membre au sprijinit modul în care dezbaterile de orientare a Consiliului TTE s-a reflectat în cea de a doua revizuire a propunerilor și au exprimat și alte preocupări care trebuie reflectate în cursul lucrărilor suplimentare privind legislația. A treia revizuire, prezentată în documentele 15919/22 și 15920/22, a fost transmisă delegațiilor la 12 decembrie 2022. În cadrul celei de a treia revizuirii, președinția a abordat rezultatul celor mai recente dezbateri, precum și o serie de modificări tehnice care reflectă observațiile formulate în scris de statele membre și rectificarea Comisiei (15111/1/21 REV 1 + ADD 1 REV 1 și 15096/1/21 REV 1 + ADD 1 REV 1), astfel cum a fost emisă la 23 noiembrie 2022. Toate delegațiile mențin o rezervă de examinare și/sau o rezervă parlamentară cu privire la text și analizează în continuare dispozițiile ambelor dosare.

III. PRINCIPALELE CHESTIUNI

1) Principalele elemente politice abordate ca urmare a reuniunii Consiliului Energie din 25 octombrie 2022

a) Separarea verticală a operatorilor de rețea de hidrogen

Propunerile inițiale ale Comisiei privind separarea verticală a operatorilor de rețele de hidrogen de la articolul 62 din directivă au inclus expirarea modelului de separare a operatorului independent de transport („OIT”) până la sfârșitul anului 2030 și disponibilitatea modelelor pentru operatorul independent de sistem („OIS”) și OIT doar pentru rețelele de hidrogen care aparțin întreprinderilor integrate vertical la intrarea în vigoare a pachetului privind gazele naturale. REV 3 nu mai conține o dată de expirare a modelului de separare OIT și posibilitatea explicită a Comisiei de a reanaliza fezabilitatea modelului de separare OIT până în 2031, în timp ce limitarea în timp a modelului de separare OIS a fost eliminată. Modelul de separare a proprietății a fost reținut ca model de separare implicit. Operatorii de rețele de hidrogen pot beneficia, de asemenea, de derogări pentru rețelele de hidrogen existente și pentru rețelele limitate din punct de vedere geografic (articolele 47 și 48 din directivă), a căror aplicare a fost simplificată și facilitată în REV 3.

b) Organizarea pieței hidrogenului și încheierea fazei de tranziție

Propunerile Comisiei au inclus o fază de accelerare a dezvoltării piețelor hidrogenului până în 2030, după care se vor aplica norme mai detaliate. Pentru a reflecta incertitudinile legate de dezvoltarea pieței emergente a hidrogenului, această dată a fost, în general, amânată până la [2035]. Aceasta înseamnă că, printre alte dispoziții, punerea în aplicare a accesului reglementat al terților la rețelele de hidrogen (articolul 31 din directivă), precum și noua organizare a pieței hidrogenului fără tarife de acces la punctele de interconectare dintre statele membre (articolul 6 din regulament) vor intra în vigoare abia la sfârșitul fazei de tranziție, începând cu 1 ianuarie 2036.

c) Reduceri tarifare pentru gazele din surse regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon, în sistemul de gaze naturale

La articolul 16 din regulament a fost introdusă o distincție între reducerile tarifare pentru gazele din surse regenerabile și cele cu emisii scăzute de dioxid de carbon din sistemul natural cu tarife în cazul cărora gazele din surse regenerabile primesc reduceri tarifare de [100 %], iar gazele cu emisii scăzute de dioxid de carbon o reducere de [75 %]. A fost introdusă în mod explicit posibilitatea ca autoritățile naționale de reglementare să decidă diminuarea sau neaplicarea unor reduceri pentru injectare din instalațiile de producție și de stocare, reflectând preocupările statelor membre care au sau se așteaptă să aibă o pondere ridicată a gazelor din surse regenerabile/cu emisii scăzute de dioxid de carbon în mixul energetic sau care ar putea avea preocupări legate de impactul potențial asupra fluxurilor transfrontaliere. Au fost eliminate din propunere reducerile tarifare la punctele de intrare în țările terțe și la cele de ieșire dinspre acestea.

d) Adăugarea de hidrogen și calitatea gazului

Nivelul maxim de hidrogen adăugat în rețeaua de gaze naturale pe care operatorii de transport și de sistem sunt obligați să îl accepte la punctele de interconectare, în urma procedurii de soluționare a litigiilor prevăzute la articolul 19 din regulament, după caz, a fost modificat de la 5 % la [2]%. Reducerea reflectă scepticismul mai multor state membre față de amestecare, asigurând în același timp fluxuri transfrontaliere neîngrădite de gaze. Regulamentul menține o abordare armonizată în ceea ce privește gestionarea calității gazelor și soluționarea litigiilor, care a fost salutăată de multe state membre.

e) Gaze cu emisii scăzute de carbon

Un nou articol 8a din directivă a fost introdus în urma solicitărilor în cadrul Consiliului Energie din octombrie a unui număr semnificativ de state membre de a se prevedea o astfel de dispoziție, pentru a clarifica posibilitatea ca statele membre să utilizeze hidrogen cu emisii scăzute de carbon și combustibili cu emisii scăzute de carbon pentru a îndeplini obiectivele de decarbonizare. Totuși, există și un număr egal de state membre care doresc să pună accentul pe gazele din surse regenerabile.

2) Principalele modificări din cadrul celei de a treia revizuirii sunt următoarele:

- A fost introdus în regulament un nou considerent 74a pentru a anticipa faptul că statele membre, spre a asigura securitatea aprovizionării, pot decide să ia măsuri proporționale pentru a limita temporar licitația inițială pentru capacitate depusă de orice utilizator al rețelei la punctele de intrare din țări terțe și la terminalele GNL.
- La articolul 20b din regulament, Specificațiile comune pentru biometan, formularea suplimentară oferă clarificări cu privire la domeniul de aplicare al acestui articol.
- Articolul 54 din regulament a fost modificat pentru a se evita ca cei care acționează primii să dețină monopolul asupra elaborării normelor/codurilor de rețea ale pieței hidrogenului în ENNOH, modificările respective fiind propuse în considerentul 56 pentru a se alinia la acest articol.
- La articolul 67 alineatele (4), (9) și (11) din regulament, a fost introdusă o adăugire mai amplă, care reflectă rectificarea 15096/1/21 REV 1+ADD 1 REV 1.
- Considerentul 70 din directivă clarifică acum faptul că dispozițiile privind separarea orizontală prevăzute la articolul 63 din directivă nu implică separarea funcțională și, prin urmare, sinergiile dintre operatorii de rețea, cum ar fi prin utilizarea în comun a serviciilor și a structurilor de guvernare, pot fi menținute pe deplin.
- La articolul 8a din directivă privind rolul hidrogenului cu emisii scăzute de carbon în obiectivele de decarbonizare, aceste dispoziții au fost plasate între paranteze pătrate pentru a permite discuții suplimentare în vederea găsirii unui compromis.
- Articolul 46 alineatul (2) din directivă a fost modificat pentru a oferi statelor membre libertatea de a atribui responsabilitatea de a construi interconexiuni transfrontaliere doar anumitor operatori de rețele de hidrogen.
- La articolul 62 din directivă, a fost eliminată constrângerea temporală privind disponibilitatea modelului de separare OIS pentru operatorii de rețele de hidrogen.
- Articolul 80 din directivă a fost modificat pentru a schimba circumstanțele în care statele membre care nu sunt conectate direct la sistemul interconectat al oricărui alt stat membru pot deroga de la dispozițiile specifice ale directivei.

3) Deși s-au înregistrat progrese importante, mai sunt încă multe de făcut. Acestea includ, pe baza discuțiilor care au avut loc în timpul președinției cehe, printre altele, următoarele puncte:

- alinierea dispozițiilor privind securitatea aprovizionării de la articolul 67 din regulamentul reformat la noile dispoziții convenite în cadrul unor fluxuri de lucru paralele, inclusiv Regulamentul privind stocarea [Regulamentul (UE) 2022/1032] și propunerea de regulament privind solidaritatea [COM(2022) 549 final] și Regulamentul de urgență (COM/2022/473 final); Va trebui să se analizeze în ce măsură și în ce mod noile drepturi și obligații convenite ar trebui incluse pe termen lung în Regulamentul privind siguranța furnizării de gaze;
- asigurarea faptului că normele privind accesul și conectarea la rețelele de gaze naturale permit eliminarea treptată a gazelor naturale, protejând în același timp în mod adecvat drepturile consumatorilor.
- o clarificare a articolului 14 din directivă privind comunitățile de energie ale cetățenilor, rolul acestuia și legătura sa cu comunitățile de energie ale cetățenilor instituite prin Directiva 2019/944 și cu comunitățile de energie din surse regenerabile instituite în temeiul Directivei 2018/2001;
- detalierea în continuare a posibilității de a lua măsuri proporționale pentru a limita temporar posibilitatea de a depune în avans o ofertă pentru capacitate la punctele de intrare din țări terțe și la terminalele GNL;
- o discuție cuprinzătoare pentru a continua căutarea unei soluții cu privire la rolul hidrogenului cu emisii scăzute de carbon în obiectivele de decarbonizare, în temeiul articolului 8a din directivă.

IV. CONCLUZIE

(1) Consiliul este invitat să ia act de raportul intermediar furnizat de președinție.
